

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus

rokotuksista ja tartuntatautien ilmoittamisesta

Sosiaali- ja terveysministeriön päätöksen mukaisesti säädetään tartuntatautilain (xx/vvvv) 43, 44, 45, 46 ja 48 §:n nojalla:

1 §

Kansallisen rokotusohjelman rokotteet ja rokotukset

Kansallisessa rokotusohjelmassa käytettävät rokotteet ja eri väestöryhmien suojaamiseksi tartuntataudeilta annettavat rokotukset on lueteltu liitteessä 1.

2 §

Riskiperusteisesti annettavat kansallisen rokotusohjelman rokotteet

Henkilölle, jonka terveydelle influenssa aiheuttaa oleellisen uhkan tai jonka terveydelle influenssarokotuksesta on merkittävää hyötyä, annetaan influenssarokotus. Influenssarokotus annetaan myös henkilölle, joka on toistuvasti läheisessä kontaktissa vakavalle influenssalle erityisen alttiiseen henkilöön tai vakavalle influenssalle alttiiseen henkilöön, jota ei voida suojata rokotteella. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen on määriteltävä vuosittain rokotusaiheet, rokotteen antoväli ja käytettävät rokotteet.

Henkilölle, jolla on oman sairautensa vuoksi lisääntynyt vaara sairastua vakavaan pneumokokkitautiin, annetaan pneumokokkirokotus. Henkilölle, jolla on oman sairautensa vuoksi lisääntynyt vaara sairastua vakavaan meningokokkitautiin, annetaan meningokokkirokotukset. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos määrittelee käytettävät rokotteet ja rokotusaiheet.

Henkilölle, jolla on lisääntynyt vaara saada tuberkuloositartunta, annetaan BCG-rokotus. Henkilölle, jolla on elinolosuhteidensa vuoksi lisääntynyt vaara saada hepatiitti A- tai B-tartunta, annetaan hepatiittirokotukset. Henkilölle, jolla on opiskelunsa vuoksi lisääntynyt vaara saada hepatiitti B-tartunta, annetaan hepatiitti B-rokotus. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos määrittelee käytettävät rokotteet ja rokotusaiheet.

Henkilölle, jolle on tehty elin- tai kantasolusiirto sekä henkilölle, joka sairastaa hematologista syöpää tarjotaan vyöruusurokotusta. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos määrittelee käytettävät rokotteet ja rokotusaiheet.

Puutiaisaivotulehdusrokotus annetaan henkilölle, joka asuu tai oleskelee pitkäaikaisesti alueella, jolla puutiaisaivotulehduksen riski on korkea. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos määrittelee rokotteet, rokotusaiheet ja riskialueet.

Rokotukset on lueteltu liitteessä 1.

3 §

Rokotukset Puolustusvoimissa ja Rajavartiolaitoksessa

Varusmiespalvelukseen ja asepalvelukseen tulevalle annetaan rokotukset kurkkumätää, hinkuyskää, jäykkäkouristusta, meningokokkitautia, influenssaa, tuhkarokkoa, sikotautia, vesirokkoa ja vihurirokkoa vastaan. Rokotus annetaan niille, joilla ei ole rokotuksen tai sairastetun

taudin antamaa suojaa. Henkilöille, joilta puuttuu perna, tarjotaan tarvittaessa rokote *haemophilus influenzae* tyyppiä B (Hib)-infektiota ja pneumokokkia vastaan. Lisäksi annetaan puutiaisaivotulehdusrokotus niille, jotka suorittavat palveluksensa riskialueilla. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos määrittelee käytettävät rokotteet ja rokotusaiheet. Rokotukset on lueteltu liitteessä 1.

4 §

Rokotukset korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollossa

Korkeakouluopiskelijoille, joilta puuttuu kansallisen rokotusohjelman mukainen suoja jäykkäkouristusta, kurkkumätää, tuhkarokkoa, vihurirokkoa, vesirokkoa ja sikotautia vastaan, tarjotaan rokotuksia suojan täydentämiseksi. Riskiryhmiin kuuluville opiskelijoille tarjotaan rokotuksia influenssaa ja A- tai B-hepatiitteja vastaan. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos määrittelee käytettävät rokotteet ja rokotusaiheet. Rokotukset on lueteltu liitteessä 1.

5 §

Rokottaminen

Lääkäri vastaa rokotustoiminnan suunnittelusta ja toteutuksesta. Rokotuksen pistoksena saa antaa lääkäri, hammaslääkäri tai asianmukaisen rokotuskoulutuksen saanut sairaanhoitaja, terveydenhoitaja tai kätilö.

Rokotuksen saa antaa 1 momentissa tarkoitetun terveydenhuollon ammattihenkilön johdon ja valvonnan alaisena myös mainitussa momentissa tarkoitetun laillistetun ammattihenkilön tehtävässä toimiva terveydenhuollon ammattiin opiskeleva, jos hän täyttää terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun asetuksen (564/1994) 3, 3 a, 3 b tai 3 d §:ssä (377/2011) säädetyt edellytykset tehtävässä toimimiseen ja on saanut asianmukaisen rokotuskoulutuksen.

Täysi-ikäiselle rokotuksen saa antaa 1 momentissa tarkoitetun terveydenhuollon ammattihenkilön johdon ja valvonnan alaisena myös:

- 1) asianmukaisen rokotuskoulutuksen saanut proviisori ja farmaseutti;
- 2) riittävän lääkehoidon osaamisen ja asianmukaisen rokotuskoulutuksen saanut laboratoriohoitaja, sosiaali- ja terveystieteen perustutkinnon suorittanut lähihoitaja ja lähihoitajan tutkintoa edeltäneen koulutuksen suorittanut perushoitaja.

Jos on aihetta epäillä, että rokotettavalla henkilöllä voi terveydentilansa, perussairauksiensa tai aiemman rokotuksen jälkeisen rokotusreaktion johdosta olla suurentunut riski saada rokotuksen jälkeen vakavia välittömiä haittavaikutuksia, tulee rokote antaa terveydenhuollon toimintayksikössä, jossa on riittävä ensihoidollinen valmius.

6 §

Rokotusta koskevien tietojen merkitseminen potilasasiakirjoihin

Ammattihenkilön on merkittävä annetut rokotukset potilasasiakirjaan joko rokotusten seurantalomakkeelle tai vastaavaan kohtaan sähköisessä tietojärjestelmässä. Lomakkeeseen tai tietojärjestelmään merkitään rokotuspäivämäärä, rokotteen nimi, eränumero, pistoskohta, rokotustapa ja rokottaja.

Jos sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä annetun lain (703/2023) 67 §:n 2 momentin mahdollistamissa tilanteissa merkintä annetusta rokotuksesta kirjataan vain seurantalomakkeelle, lomakkeen kopio tulee toimittaa Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselle.

7 §

Harvinaiset rokotteet, vasta-aineet ja tutkimusaineet

Harvinaiset rokotteet ja vasta-aineet, jotka Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen on hankittava, ovat erityisluvat kylväessä rabiesimmunoglobuliini, botuliiniseerumi ja difteriasiaseerumi sekä tarpeen mukaan muut harvinaiset rokotteet ja vasta-aineet.

Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos huolehtii harvinaisten rokotteiden, vasta-aineiden sekä tutkimusaineiden saatavuudesta, jos valmisteella ei ole Suomessa yksityistä maahantuojaa.

8 §

Lääkärin ja hammaslääkärin ilmoitus yleisvaarallisesta tartuntataudista

Yleisvaarallisia tartuntatauteja koskevassa lääkärin ja hammaslääkärin tartuntatauti-ilmoituksessa on oltava tartuntatautilain 29 §:ssä tarkoitettuina tietoina myös:

- 1) potilaan tunnistetietojen lisäksi tiedot potilaan asuinkunnasta ja kansalaisuudesta;
- 2) tiedot tartunnan kulusta ja oireiden alkamisajankohdasta;
- 3) tiedot diagnoosin perusteista;
- 4) tiedot potilaan saamista rokotuksista;
- 5) tiedot hoitopaikasta.

Ilmoittajan on merkittävä ilmoitukseen yhteystietonsa ja allekirjoitettava se.

Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen tulee rajata tartuntatautikohtaisesti ilmoitettavat tiedot siten, että lääkärin ilmoitus yleisvaarallisesta tartuntataudista sisältää vain välttämättömät tiedot.

9 §

Laboratorion tartuntatauti-ilmoitus yleisvaarallisesta tartuntataudista ja siihen liitettävät mikrobikannat tai näytteet

Laboratorion tartuntatauti-ilmoituksessa on oltava tartuntatautilain 29 §:ssä tarkoitettuina tietoina tiedot hoitopaikasta, näytteenottopäivämäärästä, tehdystä tutkimuslöydöksestä, mikrobien toteamistavasta ja ominaisuuksista, näytteen laadusta, testin kuntaliiton laboratorionimikkeistön mukainen nimi tai jos sitä ei ole niin kauppanimi, sekä ilmoittavan laboratorion nimi. Jos näyte on lähetetty muusta kuin ilmoittavasta laboratorion nimestä tai lähetetään jatkotutkimuksiin toiseen laboratorioon, myös näiden laboratorionien nimet on ilmoitettava. Salmonella- ja shigellainfektioissa on ilmoitettava tieto tartuntapaikasta. Kun laboratorion löydös viittaa sellaiseen tartuntatautitapaukseen, josta hoitava lääkäri on velvollinen tekemään tartuntatauti-ilmoituksen, laboratorion on liitettävä omaan vastaukseensa tästä huomautus.

Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen tulee rajata tartuntatautikohtaisesti ilmoitettavat tiedot siten, että laboratorion ilmoitus yleisvaarallisesta tartuntataudista sisältää vain välttämättömät tiedot.

Laboratorion tartuntatauti-ilmoitus on tehtävä viimeistään kolmen päivän kuluttua löydöksen varmistumisesta.

Laboratorion tartuntatauti-ilmoitukseen on tartuntatautilain 29 §:n 1 momentin mukaisesti liitettävä liitteessä 2 mainitut mikrobikannat ja näytteet.

10 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan XX päivänä XXkuuta 20XX.

Helsingissä x.x.20xx

Sosiaaliturvaministeri Karoliina Partanen

Ylilääkäri Merja Turunen

Kansallisessa rokotusohjelmassa käytettävät rokotteet (asetuksen 1 §)

<i>Lyhenne</i>	<i>Rokote</i>
BCG	tuberkuloosirokote (Bacillus Calmette-Guerin)
Rotavirus	rotavirusrokote
DTaP-IPVHib	kurkkumätä (diphtheria = D)-, jäykkäkouristus (tetanus = T)-, soluton hinkuyskä (acellular pertussis = aP)-, polio (IP)- ja Haemophilus influenzae tyyppi b (Hib) -rokote
DTaP-IPV	kurkkumätä (D)-, jäykkäkouristus (T)-, soluton hinkuyskä (aP)- ja polio (IP) -rokote
dtap	kurkkumätä (d)-, jäykkäkouristus (t)- ja soluton hinkuyskä (ap) -rokote, alhaisempi antigeenimäärä
dT	kurkkumätä (d) ja jäykkäkouristus (T) -rokote
Hib	Haemophilus influenzae tyyppi b (Hib) -rokote
IPV	inaktivoitu poliorokote
MPR	tuhkarokko (morbilli = M)-, sikotauti (parotitis = P)- ja vihurirokko (rubella = R) rokote
MPRV	tuhkarokko (morbilli = M) -, sikotauti (parotitis = P)-, vihurirokko (rubella = R)- ja vesirokkorokote (varicella=V)
HAV	hepatiitti A-rokote
HBV	hepatiitti B-rokote
HAV-HBV	hepatiitti A- ja hepatiitti B-rokote
HPV	papilloomavirusrokote
influenssa	influenssarokote
TBE	puutiaisaivotulehdusrokote (Tick-borne encephalitis)
PCV	pneumokokkikonjugaattirokote
PPV	pneumokokkipolysakkaridirokote
Men	meningokokkirokote
vesirokko	vesirokkorokote
vyöruusu	vyöruusurokote

Lasten ja nuorten rokotukset

<i>Rokote</i>	<i>Ikä, jolloin rokotus tai rokotussarja suositellaan annettavaksi</i>
Rotavirus	6 vko alkaen Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen erikseen laatiman aikataulun mukaisesti

DTaP-IPV-Hib+PCV	3 kk
DTaP-IPV-Hib+PCV	5 kk
DTaP-IPV-Hib+PCV	12 kk
MPR	12–18 kk
vesirokko	18 kk
DTaP-IPV	4 v
MPR +vesirokko tai MPRV	6 v
HPV	11–12 v Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen erikseen laati- man aikataulun mukaisesti
dtap	14–15 v

Jos rokotusohjelma ei ole toteutunut suositellun aikataulun mukaisesti, rokotussuoja täydennetään puuttuvien rokoteannosten osalta ohjelmaa yksilöllisesti soveltaen.

DTaP-IPV-Hib ja DTap-IPV-yhdistelmärokotteen sijasta voidaan käyttää myös erillis- tai muita yhdistelmärokotteita, jos se on lääketieteellisesti perusteltua tai jos näitä yhdistelmärokotteita ei ole saatavilla.

Aikuisten rokotukset

Jokaisella aikuisella tulisi olla vähintään kolmen jäykkäkouristus-, kurkkumätä- ja poliorokotuksen antama suoja. Lisäksi jokaisella aikuisella tulisi olla joko sairastettujen tautien tai kahden MPR-rokoteannoksen antama suoja tuhkarokkoa, vihurirokkoa ja sikotautia vastaan. Lisäksi jokaisella aikuisella tulisi olla joko sairastetun taudin tai kahden vesirokko-rokoteannoksen antama suoja vesirokkoa vastaan. Jos aikuisen rokotussuoja todetaan näiden rokotusten osalta puutteelliseksi, se täydennetään. Sen jälkeen rokotuksia jatketaan Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen määrittelemien rokotteiden ja rokotusaiheiden mukaisesti.

Raskaana oleville tarjotaan hinkuyskäkomponentin sisältävä rokote Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen määrittelemien rokotteiden ja rokotusaiheiden mukaisesti.

Asetuksen 2 §:n mukaiset rokotukset

Seuraavia rokotuksia annetaan Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen määrittämien rokotusaiheiden mukaisesti:

<i>Rokote</i>	<i>Ikä, josta alkaen rokotus voidaan antaa</i>
BCG	0 vrk
HBV	0 vrk
HAV	12 kk
HAV-HBV	12 kk
Influenssa	6 kk
Men	3 kk
PCV	2 kk
PPV	2 v

TBE	12 kk
Vyöruusu	18 v

Asetuksen 3 §:n mukaiset rokotukset

Seuraavia rokotuksia annetaan puolustusvoimissa ja Rajavartiolaitoksessa:

dT

dtap

Men

Influenssa

MPR henkilölle, jolla on puutteellinen suoja tuhkarokkoa, sikotautia tai vihurirokkoa vastaan.

Hib tarvittaessa henkilöille, joilta puuttuu perna.

PCV tarvittaessa henkilöille, joilta puuttuu perna.

PPV tarvittaessa henkilöille, joilta puuttuu perna.

TBE Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen määrittelemillä riskialueilla palveluksensa suorittaville.

Vesirokko henkilölle, jolla on puutteellinen suoja vesirokkoa vastaan.

Asetuksen 4 §:n mukaiset rokotukset

Seuraavia rokotuksia annetaan korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollossa:

dT henkilöille, joilla on puutteellinen rokotussuoja kurkkumätää ja jäykkäkouristusta vastaan

dtap henkilöille, joilla on puutteellinen rokotussuoja kurkkumätää ja jäykkäkouristusta vastaan

HAV

HBV

HAV-HBV

Influenssa

MPR henkilölle, jolla on puutteellinen suoja tuhkarokkoa, sikotautia tai vihurirokkoa vastaan.

Vesirokko henkilölle, jolla on puutteellinen suoja vesirokkoa vastaan.

Liite 2

Tartuntatautilain 29 §:n mukaisesti laboratorioden tartuntatauti-ilmoitukseen liitetään yleisvaarallisista taudeista mikrobikantoja tai näytteitä seuraavasti. Yleisvaarallisia tartuntatauteja aiheuttavista mikrobeista tai sellaiseksi perustellusti epäillyistä uusista mikrobeista on toimittava myös mahdolliset nukleiinihapposekvenssit.

Yleisvaarallisia tartuntatauteja aiheuttavat:	
Escherichia coli EHEC	epidemiaepäilyyn tai vakavaan taudinkuvaan liittyvä kanta
Hepatiitti A	näyte
Vibrio cholerae	kanta
Corynebacterium diphtheriae	kanta
Salmonellat	Salmonella Typhi -kanta, Salmonella Paratyphi -kanta ja kotimaista alkuperää oleva tai vakavaan taudinkuvaan liittyvä salmonella-kanta
Neisseria meningitidis	verestä ja selkäydinnesteestä eristetty kanta
Poliovirus	kanta tai näyte
Shigellat	epidemiaepäilyyn tai vakavaan taudinkuvaan liittyvä kanta
Mycobacterium tuberculosis -kompleksin lajit	kanta
Tuhkarokkovirus	näyte
Nipah-virus	kanta tai näyte
Ihmiselle uusi tai harvinainen influenssa (A)-virus	kanta tai näyte
SARS-, MERS-, uusi tai harvinainen koronavirus	kanta tai näyte
Ebola, Lassa, Marburg, Krimin-Kongon verenvuotokuume tai muu	kanta tai näyte

verenvuotokuumevirus poislukien dengue ja myyräkuume	
Uudet perustellusti yleisvaaralliksi epäillyt mikrobit	kanta tai näyte